

ETYKIETA - CO OZNACZA, CZY WARTO O NIEJ PAMIĘTAĆ?

Witam Was, Drodzy Wychowankowie!

Kilka słów na temat etykiety – co oznacza, kiedy warto o niej pamiętać?

ETYKIETA to zbiór zasad regulujących sposób zachowania się w pewnych środowiskach. Zasady dyktują, co należy powiedzieć, jaki można założyć strój i jak powinno się postąpić w pewnych określonych sytuacjach.

W większości środowisk wystarczy znać powszechnie obowiązujące formy towarzyskie.

W kołach dyplomatycznych czy na dworach monarszych formy te są sztywniejsze i surowiej przestrzegane, na ogół noszą nazwę etykiety.

W każdej społeczności istnieją powszechnie akceptowane zasady, z których część jest tak ważna, że zostaje zapisana w kodeksach prawnych. Zwyczaje i obyczaje także wymagają przestrzegania pewnych norm postępowania. Człowiek dobrze wychowany powinien te zasady znać i stosować.

Etykieta nie zajmuje się tylko trywialnymi problemami. Choć ludzie współcześni często nie dbają o konwencje, niemal wszyscy starają się za wszelką cenę postępować

w taki sposób, aby się nie ośmieszyć i nie wstydzić swojego postępowania. Chodzi między innymi o to, by słowem, czynem ani nawet wyglądem nikogo nie obrazić, by otoczenie nas zaakceptowało. Akceptacja społeczna jest potrzebna niemal każdemu człowiekowi.

Właśnie z tego względu książki opisujące zasady dobrego zachowania - a szczególnie zawierające rady, jak się ubrać i zachowywać z okazji ślubów, pogrzebów i innych ważnych uroczystości - od lat pozostają wydawniczymi bestsellerami.

Zwroty grzecznościowe

Drażliwą kwestią jest sprawa odpowiedniego zwracania się do różnych osób, zarówno w mowie, jak i na piśmie. Jeśli ogarniają nas wątpliwości, jak brzmi pełny tytuł osoby, z którą mamy się spotkać i boimy się popełnić gafę, warto sięgnąć po wydawnictwa zawierające spis osobistości w danym państwie i wskazówki, jak należy do nich się zwracać.

Chodzi tu przede wszystkim o prezydentów, ambasadorów, księży, członków parlamentu, dyrektorów szkół. Najlepszym przykładem jest tu królowa Anglii. Kiedy zwykły człowiek spotyka królową, etykieta nakazuje zwrócić się do niej po raz pierwszy „Jej Wysokość”, a później „Madam”. Podczas spotkania z królową mężczyźni powinni ukłonić się, a kobiety dygnąć.

Uprzejme zachowanie

Gesty i mimika są dziedziną bardzo delikatną, ponieważ ich znaczenie może być w każdym kraju odmienne. Na przykład w świecie arabskim wyciągnięcie do rozmówcy lewej dłoni uznaje się za obrazę. Nie wolno też siedzieć w taki sposób, by arabski gospodarz widział podeszwy butów gościa – na przykład krzyżując jedną nogę na drugiej. Nawet gesty oznaczające „tak” i „nie” mogą być niebezpieczne.

Choć w świecie zachodnim kiwnięcie głową oznacza zwykle „tak”, a potrząśnięcie głową - „nie”, w Grecji i innych krajach bałkańskich znaczenie tych gestów jest całkiem przeciwne.

Nie ulega wątpliwości, że wiedza na ten temat lokalnych zwyczajów - inaczej mówiąc etykieta- pozwoli uniknąć poważnych nieporozumień.

Oficjalny strój

Wiele osób ma olbrzymie kłopoty z wybraniem odpowiedniego stroju na uroczyste okazje.

Na przykład kiedy zaproszenie na elegancki bankiet zawiera wzmiankę o „stroju wieczorowym” oznacza to, że mężczyzna powinien założyć czarny smoking, dopasowane spodnie i czarną muszkę.

Marynarka może być biała, ale spodnie muszą zawsze być czarne, z błyszczącym lampasem wzdłuż zewnętrznego szwu nogawki. Koszula jest najczęściej biała z wywiniętym kołnierzem i pikowanym gorsem, czarnymi mankietami i spinkami do mankietów. Buty są zazwyczaj czarne i oczywiście wypolerowane na wysoki połysk.

Kobiety mają większą swobodę w wyborze stroju. Elegancka sukienka dowolnej długości, czy nawet bluzka i spódnica bądź spodnie zostały obecnie zaakceptowane jako strój na uroczyste okazje.

Zastawa stołowa

Sztućce służą przede wszystkim do przeniesienia jedzenia z miski czy talerza do ust. Tu też należy pamiętać o pewnych normach. Typowy przykład brzmi następująco: nie jedz łyżką tego, co możesz zjeść widelcem. Jeśli masz zamiar zgarnąć sos, posłuż się kawałkiem chleba. Nie oblizuj noża. Nie kładź własnych sztućców na wspólne półmiski. Jeśli pod miseczką na zupę znajduje się talerzyk, po skończeniu jedzenia kładziemy na nim łyżkę, a nie pozostawiamy jej w miseczce.

Jeśli przy twoim nakryciu znajduje się łyżka lub widelec, którego nie potrzebujesz, nie używaj go. Jeśli obok talerza położono kilka łyżek, noży i widelców, do kolejnych dań wybieraj sztućce poczynając od tych położonych na zewnątrz. Pudding należy jeść łyżką i widelcem, nie samą łyżką. Po zakończeniu posiłku nóż i widelec należy położyć obok siebie na talerzu.

Obecnie na uroczystych przyjęciach przy każdym nakryciu stoją co najmniej dwa kieliszki, jeden do czerwonego, drugi do białego wina. Trzy kieliszki oznaczają, że pod koniec przyjęcia zostanie podane jeszcze porto i likiery.

Wodę mineralną pije się ze szklanki. Kelner podchodzi do gościa od lewej strony.

Podawanie potraw rozpoczyna się od kobiety najstarszej wiekiem lub o najwyższym statusie, na końcu kelner podchodzi do gospodarzy przyjęcia, choć dopuszczalne jest też obsługiwanie uczestników przyjęcia zgodnie z ruchem wskazówek zegara. Goście powinni poczekać, aż gospodyni zachęci ich do jedzenia.

Uprzątnięcie stołu można zacząć dopiero wtedy, gdy wszyscy biesiadnicy skończą jeść.

Moi Drodzy!!!

Powyższe przykłady to jedynie kilka punktów etykiety. Zasady o których wyżej wspomniałam podlegają nieustannym zmianom, obowiązują w pewnych sytuacjach głównie podczas oficjalnych przyjęć. By nie łamać tych zasad, świadomie lub nie, trzeba je najpierw poznać.

Pamiętajcie, moi mili, że zasady wysokiej kultury osobistej, używania grzecznościowych zwrotów i dostosowania odpowiedniego stroju adekwatnie do sytuacji, zawsze będą top i nie ulegną zmianie.

Pozdrawiam serdecznie

Justyna Jaskulska